

ODRŽIVI
RAZVOJ
ZA SVE

NEWSLETTER •
DECEMBAR 2023

AGENDA 2030 U FOKUSU: PUT ODRŽIVOG RAZVOJA SRBIJE

Platforma za opštedruštveni dijalog „Održivi razvoj za sve“ održala je, 15. novembra, treću po redu godišnju konferenciju na temu **Agenda 2030 u fokusu: Put održivog razvoja Srbije** u Hotelu Mona Plaza u Beogradu. Na konferenciji su predstavljena ključna dostignuća dijaloga, izazovi sa kojima se Platforma suočavala, ali i načini za napredak daljeg usklađivanja razvojnih politika Srbije sa ciljevima i principima održivog razvoja. Kroz razgovor relevantnih aktera i donosilaca odluka na nacionalnom i lokalnom nivou, utvrđeni su najbolji pravci i modeli za usklađivanje razvojnih prioriteta Srbije sa ciljevima Agende 2030 i za njen dalji put ka održivosti.

„Danas smo na konferenciji „Agenda 2030 u fokusu: Put ka održivom razvoju Srbije“ istakli ključne ciljeve i imperativ održivog razvoja naše zemlje. Agenda 2030 postavlja jasne smernice, obuhvatajući 17 ciljeva održivog razvoja, a naša posvećenost ovim globalnim ciljevima odražava se kroz inkluzivan rast, očuvanje prirodnih resursa i brigu o svim građanima“, izjavila je pomoćnica ministra u Ministarstvu nauke, tehnološkog razvoja i inovacija Ivana Vukašinović koja je otvorila konferenciju, naglašavajući da je nauka ključna u ostvarivanju ovih ciljeva, pružajući inovacije i rešenja za složene izazove. „Kroz zajedničke napore istraživača, donosilaca politika i privatnog sektora, želimo aktivno da oblikujemo održivu budućnost, a današnje diskusije na panelima istražuju efikasno korišćenje naučnih dostignuća koja su neophodan alat za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja“, dodala je Vukašinović.

“Nedavna odluka Vlade Srbije da počne sa izradom Plana razvoja Republike Srbije je značajan korak napred, što iskreno podržavamo. Očekuje se da će ovaj dokument oblikovati razvojnu orijentaciju Srbije. To je istovremeno, izuzetna prilika da se Agenda 2030, koju je Srbija potpisala još 2015. godine, potpunije integriše u strateški okvir Republike Srbije. Budući da je po svojoj prirodi sveobuhvatan, Plan razvoja nudi mogućnost da se sistematski integrišu najrelevantniji ciljevi održivog razvoja, koji odražavaju potrebe i prioritete srpskog društva i privredu u celini“, izjavila je šefica odeljenja za dobro upravljanje Ambasade Švajcarske u Srbiji Melina Papageorgiu.

Milena Altmajer, vođa projekta „Reforma javnih finansija – Agenda 2030“ koji sprovodi Nemačka organizacija za međunarodnu saradnju GIZ, naglasila je da je Platforma „Održivi razvoj za sve“, tokom proteklih godina, napravila značajne korake u usklađivanju razvojnih politika sa ciljevima održivog razvoja, angažujući i povezujući civilno društvo i sve zainteresovane strane, uključujući donosioce odluka, kako na nacionalnom, tako i na lokalnom nivou. Ona je takođe istakla važnu ulogu korporativnog sektora u usvajanju odgovornih praksi i zagovaranju pitanja životne sredine, društva i upravljanja (ESG) na putu ka održivom razvoju.

Zaključila je da je za uspeh napora Platforme neophodan jak demokratski sistem koji podržava društveni aktivizam i afirmiše različite potrebe i težnje društva, vitalne za inkluzivnu javnu debatu o održivom razvoju.

„Godina 2030. je blizu i mi imamo dosta izazova koje bi trebalo da savladamo. Mi smo kao Fondacija potpuno posvećeni smanjenju siromaštva, radimo na podršci obrazovanju, ekonomskom osnaživanju žena i ranjivih grupa, smanjenu nekjednakosti. Zato smo i postali deo Platforme jer jedino kroz sinergiju i saradnju možemo da ostvarimo neke od zadatih ciljeva. Važno je približiti pojam ciljeva održivog razvoja građanima, odnosno ukazati na koji način to doprinosi poboljšanju života u zajednicama“, rekla je **Ana Košel, direktorka Fondacije Ana i Vlade Divac**, koja rukovodi Socijalnim stubom Platforme „Održivi razvoj za sve“.

U prethodnoj godini Platforma je pokrenula nekoliko značajnih zagovaračkih inicijativa na nacionalnom nivou iz oblasti delovanja sva tri stuba, uključila 20 opština u rad kroz proces međuopštinske razmene i saradnje, te objavila treći po redu Monitoring izveštaj, kojim se, na sveobuhvatan i nezavistan način prati realizacija ciljeva održivog razvoja.

Konferenciji su prisustvovali i predstavnici Ministarstva za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog, Ministarstva za evropske integracije, Republičkog sekretarijata za javne politike, Republičkog zavoda za statistiku, Privredne komore Srbije, regionalnih razvojnih agencija, SKGO, Ambasade Švajcarske, GIZ, UNDP, Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji i kompanija Coca-Cola HBC i Delta Holding.

OBJAVLJEN IZVEŠTAJ „SRBIJA 2030: MALO VREMENA, DOSTA IZAZOVA: DA LI JE SRBIJA ODREDILA SVOJ RAZVOJNI PUT?“

Na konferenciji održanoj 15. novembra predstavljen je treći po redu izveštaj „Srbija 2030: Malo vremena dosta izazova – Da li je Srbija odredila svoj razvojni put?“.

Cilj izveštaja je da najznačajnijim društvenim akterima, poput civilnog društva, poslovnog sektora, akademske i istraživačke zajednice, profesionalnih udruženja, medija i građana, omogući prostor za opštedruštveni dijalog o usklađivanju razvojnih prioriteta Srbije sa ciljevima sadržanim u Agendi za održivi razvoj 2030, jer

pruža sveobuhvatni pregled napretka naše zemlje u ostvarivanju željene održivosti. Agenda 2030 usvojena je 2015. godine, i temelji se na tri osnovna stuba: iskoreniti siromaštvo, zaštititi planetu i obezbediti prosperitet za svakoga.

Izveštaj je strukturiran prema osam prioritetnih celina koje su identifikovane u izveštaju „Srbija 2030: razvojni prioriteti – izveštaj nedržavnog sektora“, koji je objavljen 2020. godine. U okviru svake prioritetne celine urađena je procena napretka u određenim prioritetnim potciljevima, kao i promene u strateškom, zakonodavnom i institucionalnom okviru za sprovođenje pojedinačnih ciljeva održivog razvoja.

Prema međunarodnim izveštajima, Republika Srbija je pokazala blagi napredak ka ispunjenju šest ciljeva održivog razvoja, a na putu je ka ostvarenju za četiri. Najproblematičnije stanje ocenjeno je za cilj 13 – Akcija za klimu, u čijem ostvarivanju Srbija nazaduje.

Još jedna novina u izveštaju je i analiza usklađenosti Programa ekonomskih reformi za period od 2023. do 2025. godine.

Prema međunarodnim izveštajima, Republika Srbija je pokazala blagi napredak ka ispunjenju šest ciljeva održivog razvoja, a na putu je ka ostvarenju za četiri. Najproblematičnije stanje ocenjeno je za cilj 13 – Akcija za klimu, u čijem ostvarivanju Srbija nazaduje. Ovo ukazuje da je neophodno uložiti dodatne napore za sprovođenje Agende 2030, što pre svega podrazumeva postavljanje ciljeva održivog razvoja u nacionalni kontekst, donošenjem Plana razvoja Republike Srbije.

Na konferenciji je još jednom istaknuto da problemi u primeni zakona i strategija proizilaze iz nedostatka kapaciteta, naročito na lokalnom nivou, a da je i nedostatak finansija upečatljiv problem. Kao jedan od suštinskih preduslova za doprinos postizanju ciljeva održivog razvoja istaknuto je partnerstvo između organizacija civilnog društva i organa javnih vlasti, kao i pravovremenost informacija, jer bez relevantnih podataka nema smislenog procesa donošenja odluka i osmišljavanja, primene i evaluacije javnih politika.

EKONOMSKO OSNAŽIVANJE ŽENA U SVETLU CILJEVA ODRŽIVOG RAZVOJA

U Novom Sadu je 10. oktobra u organizaciji Fondacije Ana i Vlade Divac održan panel „Ekonomsko osnaživanje žena u svetlu održivog razvoja – integrisanje rodne perspektive u planiranje lokalnog ekonomskog razvoja“. Cilj događaja bilo je uspostavljanje saradnje među opštinama zbog boljeg planiranja mera koje će doprineti jednakom uključivanju muškaraca i žena na tržište rada i jednakim mogućnostima.

Na skupu je istaknuto da Srbija prema poslednjem Indeksu rodne ravnopravnosti pokazuje slab napredak uprkos zakonskom i strateškom okviru i da je važno nastaviti sa praćenjem primene Zakona o rodnoj ravnopravnosti, i radom na usklađivanju drugih planskih dokumenta sa planovima rodne ravnopravnosti. Neophodno je unaprediti rad lokalnih mehanizama kao što su lokalni ekonomski saveti i raditi na njihovom urodnjavnaju. Kada je reč o međuopštinskoj saradnji, potrebno je jačati kako ovaj segment, tako i međuopštinsko planiranje usluga.

[PROČITAJ JOŠ](#)

ZAGOVARAČKA INICIJATIVA ZA PRECIZIRANJE POJMA SAMOHRANIH RODITELJA

Iako Ustav Republike Srbije samohranom roditelju garantuje posebnu zaštitu, podaci o socio-ekonomskom položaju jednoroditeljskih porodica pokazuju da su u znatno nepovoljnijoj situaciji od domaćinstava u kojima žive dvoje roditelja sa decom. Zato je u pravnom sistemu Srbije neophodno je proširiti definiciju samohranih roditelja kategorijom roditelja koji se sami ili pretežno sami brinu o deci, te preduzeti mere za unapređenje položaja ove grupe građana – zaključak je sastanka Ekspertske tematske grupe „Iskorenjivanje siromaštva“ koji je Fondacija Centar za demokratiju organizovala 27. septembra u Beogradu.

[PROČITAJ JOŠ](#)

ODRŽAN CSR/ESG FORUM

Odgovornost da sve osetljive grupe budu prihvaćene u društvu leži na akterima svih sektora, ali uloga kompanija i poslovnog sektora u ovom domenu je neprocenjiva, jedna je od ključnih poruka CSR & ESG Foruma koji je održan 12. decembra u Beogradu. Događaj je okupio je eksperte za održivi razvoj i društveno odgovorno poslovanje koji su predstavili aktuelna rešenja i trendove iz ovih oblasti, dok je naglasak bio na temi različitosti i inkluzije.

Forum za odgovorno poslovanje i Smart Kolektiv ove godine su prvi put dodelili nagradu

za najinkluzivnijeg poslodavca i to kompanijama koje su usmerene na stvaranje radnog okruženja u kom svi zaposleni imaju jednake mogućnosti za napredovanje i osećaju se uključeno i prihvaćeno u svim sferama rada. Na događaju je dodeljena i Nagrada „Šampioni održivosti“ koja ima za cilj da istakne projekte koji na direktan način doprinose ostvarenju ciljeva Agende održivog razvoja. Glavna sesija na događaju, posvećena temi različitosti i inkluzije, produbila je dijalog o strateškom pristupu negovanju principa inkluzije, poštovanja različitosti i ravnopravnosti, kao i njihove implementacije u poslovne strategije. Panel je okupio predstavnike različitih sektora koji su iz različitih perspektiva razgovarali o ovoj temi.

[PROČITAJ JOŠ](#)

ODRŽAN MSP100 EXPO 2023: LJUDI SU USPEH

U okviru Platforme „Održivi razvoj za sve“, a u kontekstu ostvarivanja ciljeva održivog razvoja i Agende za održivi razvoj do 2030. godine, CEVES već više od dve godine vodi dijalog sa ključnim srpskim preduzetnicima o potrebama razvoja srpske privrede, radi prepoznavanja i pokretanja inicijativa koje će doprineti ostvarivanju ove vizije.

Na taj način, CEVES snažno doprinosi promociji uloge koju vodeća srpska MSP mogu i treba da imaju za održivi razvoj Srbije.

Kako bi podržao dalji snažan razvoj MSP sektora koji ima potencijal da još brže raste i doprinosi održivom razvoju Srbije u narednoj deceniji, CEVES je ukazao na izazove sa kojima se suočava ovaj sektor i predložio odgovarajuća institucionalna rešenja. U sklopu ovih napora pokrenuta je i inicijativa MSP100 Expo, u okviru koje je u Naučno-tehnološkom parku Niš 9. novembra 2023. održana konferencija MSP100 Expo: Ljudi su uspeh.

Drugi po redu MSP100 Expo okupio je više od 100 vodećih domaćih malih i srednjih preduzeća i više od 300 učesnika, među kojima su predstavnici državnih institucija, poslovnih udruženja, međunarodne zajednice, stručne javnosti i lokalne zajednice.

[PROČITAJ JOŠ](#)

ODRŽIVI RAZVOJ – NAŠA ZAJEDNIČKA BUDUĆOST

Međuopštinski okrugli sto – razmena znanja i iskustava jedinica lokalne samuprave organizovan je 4. oktobra u Leskovcu, i okupio je predstavnike gradova i opština iz jugoistočnog regiona Srbije. Među prisutnima su bili predstavnici 11 gradova i opština, uključujući Gadžin Han, Merošinu, Ražanj, Svrlijig, Niš, Surdulicu, Bosilegrad, Bujanovac, Leskovac, Lebane, Vlasotince i Pirot.

Cilj skupa bio je da omogući razmenu mišljenja i iskustava u primeni principa i ciljeva održivog razvoja definisanih u Agendi 2030. u kreiranju lokalnih politika koje su od suštinskog značaja za svakodnevni život građana. Na okruglom stolu je istaknuta važnost planiranja na lokalnom i republičkom nivou.

Učesnici su ukazali na potrebu za većom saradnjom civilnog sektora u planiranju i praćenju sprovođenja lokalnih planova, uz istaknut problem nedostatka mehanizama za prikupljanje podataka i nesklad struktura srednjoročnih planova i programskih budžeta.

[PROČITAJ JOŠ](#)

NOVI EU SDG PROFILE CREATOR

Aplikacija EU SDG Profile Creator koristi funkciju Eurostatove baze podataka za direktan pristup bazi podataka, preko veb servisa koje Eurostat nudi besplatno krajnjim korisnicima. U okviru aplikacije korisnici mogu da izaberu jedan od tri jezika baze podataka Eurostata, godinu SDG seta podataka, indikatore, zemlje (i/ili institucije), vremenski period i jezik na koji će prevesti izveštaj.

Izveštaj (EU SDG profil) se kreira brzo na jednom od odabranih jezika: engleskom, francuskom, nemačkom (koji nudi Eurostat) ili preveden na srpski (ćirilično ili latinično pismo). Izveštaj je zasnovan na čitavom skupu postojećih podataka EU SDG u bazi podataka Eurostata.

Sam izveštaj je sveobuhvatan Excel dokument koji sadrži detaljne tabele, grafikone i opise (kratke metapodatke indikatora), a svaki indikator SDG je predstavljen na posebnoj kartici.

Aplikacija je dovoljno fleksibilna da bira između velikog broja različitih parametara, kako bi se automatski prilagodio finalni izveštaj. Ako je potrebno, kreirane tabele i grafikoni se mogu dalje lako prilagoditi i zatim koristiti u drugim izveštajima i prezentacijama, kao što su Word, PowerPoint itd. Potencijalni korisnici su svi oni koji treba da uporede i analiziraju, na jednostavan i intuitivan način, EU SDG indikatore između različitih zemalja i tokom vremena.

[PROČITAJ JOŠ](#)

ODRŽIVI
RAZVOJ
ZA SVE

ESG/SDG BAROMETAR

— BIZNIS NA PUTU ODRŽIVOSTI

2. izdanje
2023.

Drugo izdanje **ESG/SDG Barometra** objavljeno je u septembru 2023. godine od strane Smart kolektiva. Ova informativna publikacija namenjena je ključnim donosiocima odluka u poslovnim organizacijama kao vredan resurs za upravljanje promenama koje su proizvod globalnog talasa održivosti. Pored toga, publikacija se bavi stavovima biznisa i pruža set preporuka drugim relevantnim partnerima.

ESG/SDG Barometar je rezultat detaljne analize globalnih trendova i istraživanja stavova predstavnika domaće poslovne zajednice.

PRATITE NAS!

Немачка
сарадња
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Sprovedeno od strane:

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH